SMART marina

SE • AX • FIN • EST

NYHETSBREV 2/2019

Interreg Central Baltic

European Union
European Regional Development Fund

SVENSK UPPLAGA

SMART MARINA

PROJEKTLEDAREN HAR ORDET

Författare Lennart Joelsson

Smart Marina projektet skrider på - nu är vi halvvägs framme! Många upphandlingar har skett hos många av partnerna sen senaste nyhetsbrevet, och investeringarna byggs upp i en jämn takt. Runt om i partnerskapen byggs nya bryggor, servicehus, bastuar och flera miljösmarta lösningar. Mycket var färdigt redan till säsongen 2019 - mer kommer att komma under säsongen 2020!

Goda exempel är Fejan, en gästhamn under Skärgårdsstiftelsen i Stockholm [läs mer under Pia Bergs avsnitt] där nya bryggor är nu på plats, Brännskär, Kirjais, Stenskär [Rasmus Karlssons avsnitt] har arbetat upp flera investeringar sen senaste nyhetsbrevet, Kumlinge Gästhamn, Glada Laxen, Seglinge, Kastelholm har flera investeringar på plats redan i detta skede - för att nämna några!

Smart Marina har även många aktiviteter pågår: Planering, miljötillstånd, byggnationer, certifiering, utbildning och upphandlingar. Till nästa sommar kommer båtgästerna i ett flertal hamnar se en förbättring av servicenivån. Tyngdpunkten på förbättringar av servicenivån kommer att utföras hösten 2019 och våren 2020 så till sommaren 2020 kommer det att vara väldigt stor förändring till det bättre i Smart Marinas hamnar.

Under sommaren 2019 har Gitech Ab varit ute och påbörjat det praktiska arbetet med Smart Marina-app, en mobilapplikation som kommer att bli introducerad under båtmässorna 2020. Appen kommer i sitt färdiga skede innehålla 360-filmning över samtliga gästhamnar, säkerhetsföreskrifter och vattendjup.

Det som kommer att synas utåt är höjd säkerhet, nya fina servicehus, smarta energilösningar, nya bryggor, utbildad hamnpersonal, miljöcertifierade hamnar i Blue Flag eller Blue Star Marina, många hamnar kommer att vara anslutna till ett bokningssystem och givetvis Smart Marina App.

Under våren 2019 anordnades ett studiebesök till Estland, där flera av partnerna deltog. Även Hamnvärdsutbildningen i Mariehamn var populärt under våren och lockade flera deltagare både från Sverige, Finland och Åland.

2020 är året då marknadsföringen av projektet och våra fantastiska resultat kommer ta form på riktigt! I samarbete med det Interreg Central Baltic finansierade projektet SeaStop (läs mer på SeaStop.se) kommer ni att hitta Smart Marina och våra gästhamnar både på mässan Allt för Sjön i Älvsjö, samt Vene båt i Helsingfors. Varmt välkommen för att bekanta dig mer med projektet och dess deltagare!

Hamnvärdsutbildning med Smart Marina

Studiebesök till Novias gästhamnar

Studiebesök till Estland och Hiius gästhamnar

SMART MARINA

VÅRA HAMNAR

1. Öregrund Gästhamn (SWE)
2. Grisslehamns Marina (SWE)
3. Fejan (SWE)
4. Rindö Gästhamn (SWE)
5. Djurönäset (SWE)
6. Uvmarö Gästhamn (SWE)
7. Fyrudden (SWE)
8. Burgsviks Gästhamn (SWE)
9. Käringsund (AX)
10. Havsvidden (AX)
11. Hamnsundet (AX)
12. Kastelholm Gästhamn (AX)
13. Vargata, Wikens Wänner (AX)
14. Mariehamns Seglarförening (AX)
15. Rödhamn (AX)
16. Karlby Gästhamn (AX)
17. Glada Laxen (AX)
18. Kumlinge Gästhamn (AX)
19. Seglinge Gästhamn (AX)
20. Jurmo Gästhamn (AX)
21. Gullvivan Hotell & Restaurang (AX)
22. Skärgårdscentrum Korpoström (FIN)
23. Kirjais Marina (FIN)
24. Brännskär Gästhamn (FIN)
25. Stenskärs Stugor (FIN)
26. Farmors Café (FIN)
27. Lillbacka Gård (FIN)
28. Baggö Marina (FIN)
29. Kärdla Sadam (EST)
30. Roograhu Sadam (EST)
31. Orjaku Sadam (EST)
32. Soela Sadam (EST)

NYHETER!

33. Enklinge Gästhamn (AX)
34. Bärösund Gästhamn (FIN)

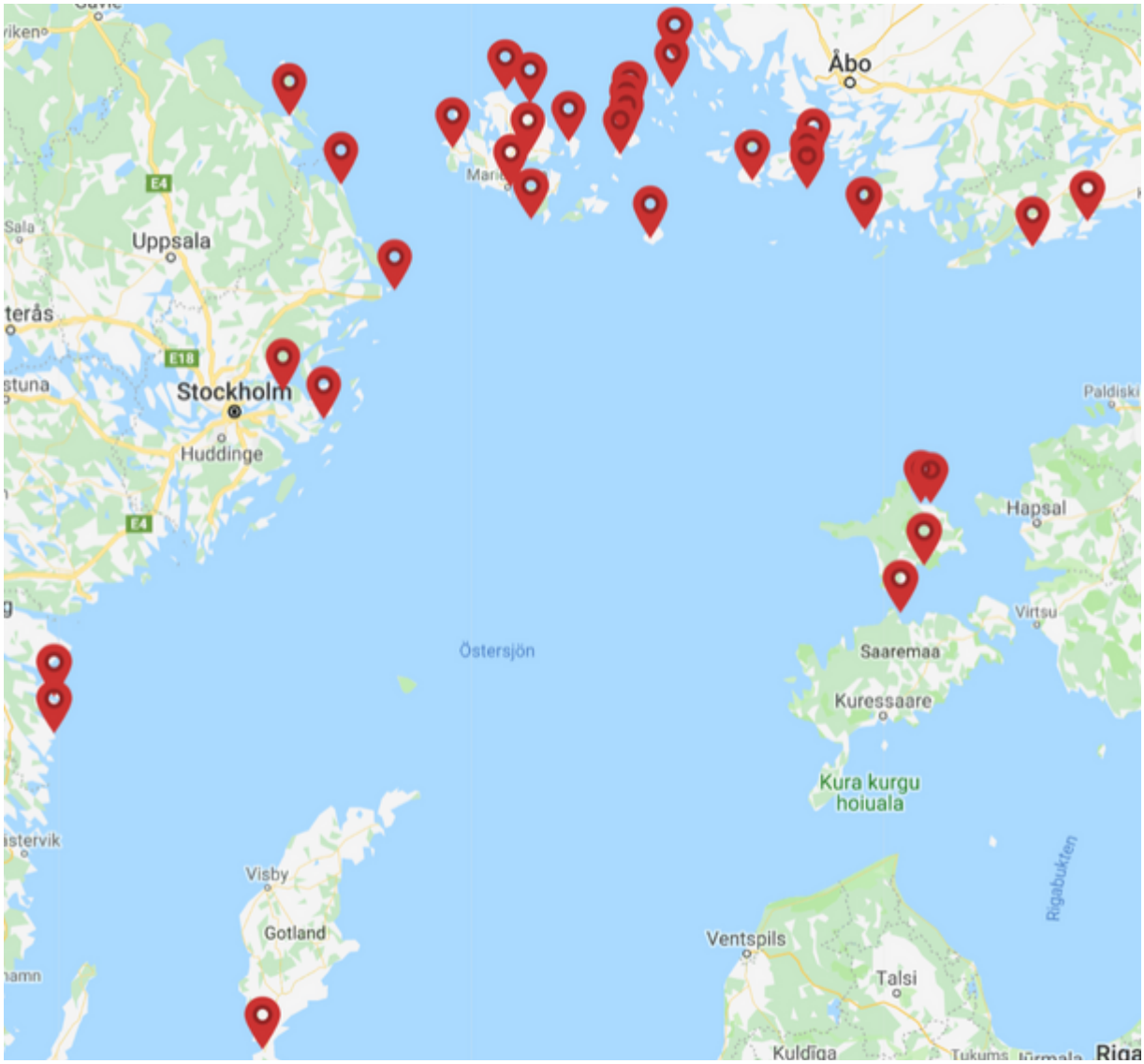

Hemsida till samtliga hamnar hittas på sida 10

ÅLAND

ÅLANDS UTVECKLINGS AB

Författare Elina LIndroos

Under säsongen 2019 har mycket hänt i de åländska gästhamnarna!
Investeringar är på plats, studiebesök har gjorts och många fler planeras.
I gästhamnen Glada Laxen på Bärö – Kumlinge kommun, har ett nytt servicehus färdigställs till säsongen 2019.
Servicehuset inkluderade toaletter, duschar, handikappanpassat badrum, bastu, tvättmöjligheter samt ett hamnkontor. Till servicehuset byggdes även ett nytt avloppsreningsverk.
Även på Kumlinge Gästhamn, belägen i samma kommun, fanns ett nytt servicehus på plats inför säsongen 2019, även detta innehållande nya duschar, toaletter, handikappanpassat badrum, tvättstuga och bastu. Kumlinge gästhamn satsade också på en ny svartvattenpump och dricksvattenreningssystem för båtgästerna. I Seglinge Gästhamn, också en gästhamn i Kumlinge kommun, har flera renoveringar genomförts. Bland annat har bryggorna renoverats, renoverat delar av servicehuset samt nyinstallation av el på bryggorna.

Jurmo gästhamn har renoverat bryggorna. Inför säsongen 2020 planeras en ny brygga finnas på plats, ett nytt servicehus, nya elpedistaler, en nytt avloppsreningsverk.
Mariehamns Gästhamnsförening har installerat en ny betongbrygga med elpedistaler, vatten och nya y-bommar. Y-bommarna var otroligt omtycka av gästerna under sommarsäsongen 2019 då de tillät båtpassagererna att även kliva av och på båten från styrbord och babord.

Rödhamn har påbörjat arbetet med sitt nya servicehus som kommer att drivas enbart med miljösmarta lösningar, bland annat solceller för att värma upp varmvattnet och byggnaden. Till detta planeras även en sopsorteringsstation. Byggnaderna beräknas vara färdigställda till sommaren 2020.

I Kastelholm har man byggt en ny tillbyggnad till det befintliga servicehuset för att förbättra tvättmöjligheterna, ordnat en ny grillplats, nytt säkerhetssystem, ny altan och en ny diskplats utomhus för båtgästerna.

Under projektet har ÅUAB arbetat mycket med allmänna upphandlingar för att få ner priserna och ge samma möjlighet till samtliga hamnar. Flera större upphandlingar har därför gjorts, bland annat gällande dricksvattenrening, avloppsrening, solcellslösningar, säkerhetssystem, el- och vattenpiedestaler samt svartvattenpumpar. Snart kommer även gemensamma upphandlingar att påbörjas gällande WiFi, vädersystem samt massinköp av nya bryggor.

I skrivande stund har även Hamnsundet i Sasltiviks kommun samt Brudhäll i Kökar kommun ute varsitt servicehus på förfrågan. Förhoppningsvis går förhandlingarna smidigt och byggnationerna kan planeras så även dessa är på plats till säsongen 2020.

Mycket annat roligt har vi också hunnit med tillsammans med de åländska gästhamnarna – studiebesök till Danmark, Estland och Finland, hamnvärdsutbildning i samarbete med Maritime Saftey Center, utvecklande av Smart Marina-applikationen, långväga besök till våra gästhamnar från Sydkorea och mycket mer.

Spännande tider för gästhamnarna väntar med andra ord – varmt välkommen till Åland!

Nytt servicehus på Kumlinge

Här kommer snart Rödhamns servicehus!

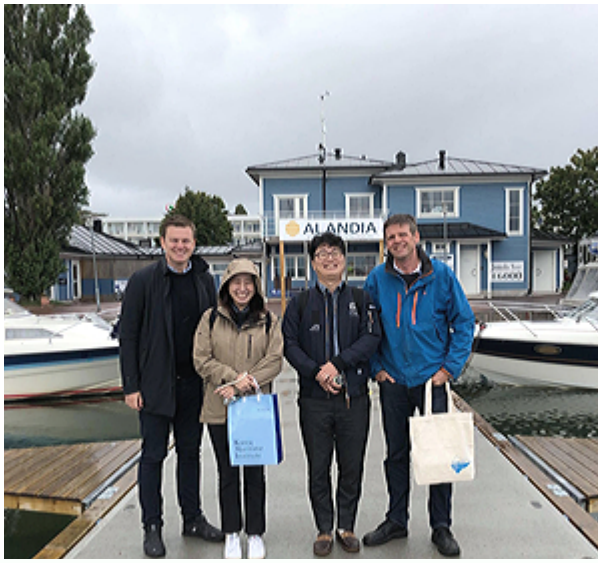

Besök från Korea Maritime Institute hos MSF

Det nya servicehuset på Brännskär

Studiebesök med Smart Marina, den nya bryggan i Kirjais

Skärgårdscentrum Korposträms nya brygga

FINLAND

NOVIA

Författare Rasmus Karlsson

Hamnarna håller som bäst på att avluta den intensiva sommarsäsongen 2019. Sommaren bjöd på ett varierande väder, men trots det var besökarantalen i gästhamnarna generellt sett goda. Investeringarna som var redo att användas under sommarsäsongen 2019 var ett bra tillskott till hamnservicen och fungerade mycket väl.

Sedan det senaste nyhetsbrevet har flera av gästhamnarna som koordineras av Novia genomfört investeringar som varit i bruk under sommarsäsongen 2019. På Brännskär har nya möjligheter till avfallssortering förbättrat kapaciteten at ta emot avfall och gjort tömningsprocessen mycket mer effektiv. Efter midsommar stod det nya servicehuset klart med duschar och tvättmaskiner.

Innan säsongstarten levererades nya pontonbryggor till Kirjais och Korposträm. Mottagandet har varit mycket bra och inga problem har påträffats. På Stenskär har nya utedass byggts. I Barösund, en gästhamn som anslöts till projektet under våren 2019, har nya toaletter och utrymmen för disktvättning tagits i bruk i augusti. Dessutom byttes några elpedistaler ut.

I Korposträm var leveransen av den nya landgången till den östra bryggan en aning försenad men är nu på plats. Byggandet av bastun på Stenskär som nämndes i det förra nyhetsbrevet, framskrider och kommer att färdigställas under hösten 2019.

Kommande höst och vinter kommer att bli en intensiv period med planering av upphandlingar och nya investeringarna. Farmors Café på Högsåra har undertecknat ett avtal om ombyggnad av en befintlig vågbrytare för att skapa fler förtöjningsplatser, och arbetet håller på att påbörjas. I Korposträm undersöks bastuutrymmet för att avgöra vilka renoveringar som behövs. I Barösund arbetar vi med ett miljötillstånd för att i framtiden kunna utöka hamnkapaciteten. I Kirjais fortsätter planeringen av en ny bastu och servicebyggnad.

Under sommaren upplevde vi också att det fortfarande finns vissa hinder för att dra nytta av av moderna digitala lösningar då dataförbindelserna i skärgården på flera ställen är undermåliga. Det här problemet är svårlöst genom projektet - det är närmast en fråga att ta itu med i nationella och regionala strategier för dataförbindelser - men upplevelserna gav värdefull erfarenhet i utnyttjandet av nätbaserade system i skärgårdsförhållanden.

Under september anordnades ett studiebesök till hamnarna i Kirjais, Stenskär, Brännskär och Korposträm. Besöket var populärt med ungefär 30 deltagare från gästhamnar, projektpartner och representanter från Central Baltic-programmet. Vi trotsade vind och regn för att få inspiration och kraft att genomföra den andra halvan av projektet!

ESTLAND

HIIUMAA KOMMUN

Författare Sven Krigulsson

Hiiumaa och Saaremaa gästhamnar startade sin säsong tidigt i februari i år med Vene Båt, en stor båtmässa i Helsingfors. Hiiumaa satsade på att skaffa en gemensam monter för alla reginala hamnar, vilket var en stor framgång och vi fick mycket positiv feedback för våra gästhamnar och för Smart Marina-projektet som helhet.

Vi fick bekräftelse på att sjöfarare fortfarande söker och väljer sin väg i enlighet med var det ligger trevliga och säkra hamnar som kontinuerligt satsar
på utveckling. Och inte bara utveckling som gästhamn utan också till dess personal och till regionalt samarbete och nätverksmöjligheter. Detta verkar vara den viktigaste faktorn som väcker intresse och låter Hiiumaas hamnar vara i centrum för våra besökares resrutter.

Halvvägs med projektinvesteringarna har vi skapat 22 nya förtöjningsplatser med pontoner och även några långbordsplatser i Kärdla Marina.

I Roograhu har vi gjort tillägget till servicehuset, att tillhandahålla individuella badrum för män och kvinnor samt övriga tvätt- och servicemöjligheter.

Eftersom period 3 slutade med högsäsong med hamnverksamhet kunde vi inte starta nästa
stora investering förrän i mitten av säsongen, och vissa aktiviteter förlängdes till hösten 2019.

I början av säsongen 2020, beräknas Hiiumaa och Saaremaa ha gjort alla sina stora investeringar i Orjaku och i Soelas gästhamnar likväl. På båda platserna välkomnar vi våra gäster med nya servicefaciliteter nästa period.

Grundligt arbete kommer att följa oss i vinter för att uppfylla Blue Flag-kriterierna och vara redo för certifieringen före säsongen 2020.

Sven Krigulsson, Project Manager

Anders Johnsson, Project Manager

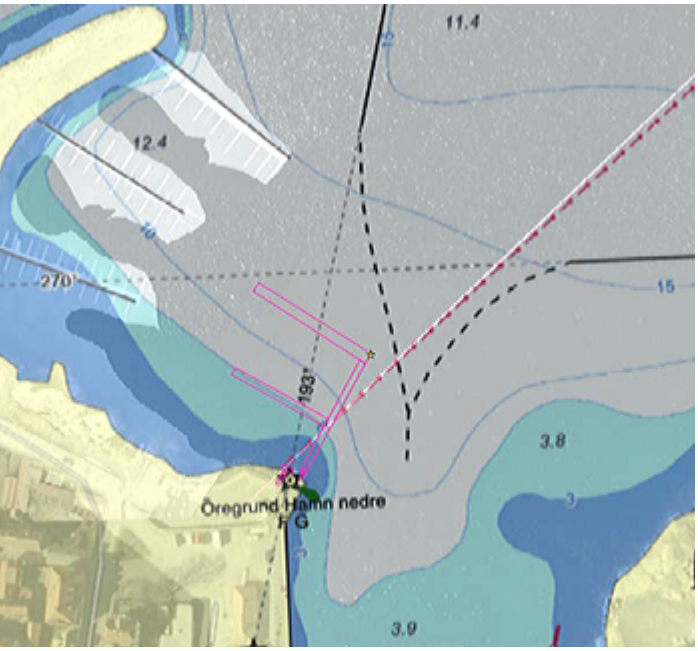

Öregrund Illustration av läget för den nya brygganläggningen.

Illustration – Anders Johnsson, drönarfoto 25 juli 2019

SVERIGE

ÖSTHAMMAR KOMMUN

Författare: Anders Johnsson

ÖREGRUND

Den som besökt Öregrunds hamn i synnerhet under juli känner väl till att det är trångt och svårt att få plats i hamnen. Fr om säsong 2020 får vi emellertid högre kapacitet i hamnen. Nu är nämligen EU-upphandlingen av den nya brygganläggningen till Öregrunds hamn klar. Utbyggnaden delfinansieras med 2 Mkr via EU-projektet Smart Marina.

Pontech Marina AB som har fått uppdraget kommer att påbörja utbyggnaden inom kort. Hamnen får ca 32 nya gästplatser med Y-bommar. Säkerheten i hamnen kommer också att höjas några snäpp. Parallellt med detta arbetas det med att miljöcertifiera gästhamnen inför säsong 2020.

SVERIGE

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Författare Carl Hamilton

FYRUDDENS HAMN
Under våren pågick arbetet med upphandling av nya vågbrytande pontoner samt en hel del diskussioner med Länsstyrelsen angående om det var anmälan eller tillstånd för att lägga i pontonerna. Eftersom området omfattas av detaljplan där det klart framgår att det är en hamn beslutade Länsstyrelsen att det endast var anmälan vattenverksamhet vilket Valdemarsviks kommun hävdat hela tiden.

Under sommaren slutfördes upphandlingen och en beställning på 120 m vågbrytande ponton tecknades. Arbetet kommer att genomföras under hösten och senast 15 december 2019 kommer utbyggnaden av hamnen att vara slutförd. De nya vågbrytande pontonerna kommer att vara försedda med färskvatten och el även 16 lamputtag kommer att finnas.

Hamnen har under sommaren varit välbesökt mycket beroende på att den ligger strategiskt till invid farleden samt att det går att bunkra både drivmedel och livsmedel.

När jag frågade Ola & Liselotte som driver Fyruddens restaurang och sjömack hur sommaren varit så är dom nöjda med antalet besökare men påpekar hur viktigt det att hamnen byggs ut. De dagar när det varit som mest besökare har båtarna legat i tredubbla led och lite för lång väntetid för att komma in till Sjömacken för att fylla på bränsle.

Nya hamnen i Fyrudden

Fyrudden

Pia Berg, Project Manager

Fejans nya besöksbrygga

Sommarbild, Fejans Gästhamn

SVERIGE

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN I STOCKHOLMS LÄN

Författare Pia Berg

Fejan hamn och restaurang öppnades i slutet av juni. Efter ett par år utan aktiviteter på grund av den olyckliga branden 2015, är platsen nu levande och ett populärt besöksmål.

Den nya hamnen och restaurangoperatören Pelle Lydmar är välkänd i Stockholm för sina omtyckta och exklusiva restauranger. Nu har han tagit på sig Fejan som ett nytt företag.

”Det har varit en bra sommar”, säger Pelle. "Många besökande båtar i hamnen och många besökare till restaurangen."

Den nya piren, som installerades i vår, fördubblade hamnens kapacitet. Ett, naturligt, problem som inträffade var dock de starka nordliga vindarna som ven över hamnen i början av sommaren. Dessa vindar är sällsynta, men mycket besvärande för Fejan. I och med det hårda sjövädret minskades också antalet besökare. ”Båtarna kände sig inte säkra i hamnen”, fortsätter Pelle.

För att lösa detta problem beslutade Skärgårdsstiftelsen tillsammans med hamnoperatören att flytta fokus till investeringarna. Istället för att renovera servicebyggnaden kommer en ny flytbrygga att installeras, som ersätter den äldre bryggan som legat i hamn.

Den gamla piren kommer att återanvändas, vilket skapar en innesluten hamn med en mindre del av farleden öppnad för båtar som kommer och lämnar gästhamnen.

Sekretariatet hos Central Baltic gav lyckligtvis sitt samtycke till denna fokusändring inom projektet.

Under hösten kommer Skärgårdsstiftelsen att ansöka om tillstånd att installera den nya piren, en upphandling kommer att ske och förhoppningsvis kommer de nya bryggorna att finnas på plats för nästa sommar.

SMART marina SE • AX • FIN • EST
Interreg Central Baltic
European Union
European Regional Development Fund

PARTNERKONTAKT

LEAD PARTNER, ÅLAND UTVECKLINGS AB, ÅLAND
Lennart Joelsson, Projektledare och strategisk expert — lennart@smartmarina.eu / lennart.joelsson@auab.ax
Kairi Jõesalu, Finanschef — kairi@smartmarina.eu / kairi.joesalu@auab.ax
Elina Lindroos, Kommunikationsansvarig (moderskapsledig)

www.smartmarina.eu / www.auab.ax

PARTNER 2, VALDEMARSVIKS KOMMUN, SVERIGE
Hedwig Bjernersjö, projektledare (moderskapskedig)
Carl Hamilton, Skärgårdsutvecklare — carl.hamilton@valdemarsvik.se
Ted Starkås, styrgruppsmedlem — ted.starkas@valdemarsvik.se
http://www.valdemarsvik.se

PARTNER 3, ÖSTHAMMAR KOMMUN, SVERIGE
Anders Johnsson, Projektledare — anders@smartmarina.eu/ anders.johnsson@osthammar.se
Stefan Edelsvärd, styrgruppsmedlem — stefan.edelsvard@osthammar.se
www.osthammar.se / www.smartmarina.se

PARTNER 4, SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN, SVERIGE
Pia Berg, Projektledare — pia@smartmarina.eu / pia.berg@skargardsstiftelsen.se
Jonas Davidson, styrgruppsmedlem — jonas.davidson@skargardsstiftelsen.se
skargardsstiftelsen.se

PARTNER 5, NOVIA, FINLAND — rasmus@smartmarina.eu / rasmus.karlsson@novia.fi
Rasmus Karlsson, Projektledare — marianne.fred@novia.fi
Marianne Fred, styrgruppsmedlem
www.novia.fi

PARTNER 6, HIIU KOMMUN, ESTLAND
Sven Kriggulson, Projektledare — sven@smartmarina.eu / sven@marina.kardla.ee
Reili Rand, styrgruppsmedlem — reili@hiiuvald.ee
www.hiiuvald.ee

ASSOSIERADE PARTNERS
Nordiska Skärgårdssamarbetet — www.skargardssamarbetet.org
Företagsam Skärgård — www.skargarden.ax
Ålands Natur&Miljö — www.natur.ax

www.smartmarina.eu

smartmarina.eu

smartmarina.interreg

Smart Marina Information and Interest Group

SMART marina SE • AX • FIN • EST
Interreg Central Baltic
European Union European Regional Development Fund

GÄSTHAMNARNAS WEBBSIDOR

LEAD PARTNER/PARTNER 1, ÅLANDS UTVECKLINGS AB, ÅLAND

Gullvivan Hotell & Restaurang	www.hotellgullvivan.com
Glada Laxen	www.gladalaxen.com
Havsvidden Gästhamn	www.havsvidden.com/sv-se/hamn-bad-bastu/g-a-sthamn
Hamnsundet Gästhamn	www.hamnsundet.ax
Jurmo Gästhamn	www.jurmo.ax/hamn.html
Karlby Gästhamn (Brudhäll)	www.brudhall.com
Kastelholm Gästhamn	www.facebook.com/KastelholmsGasthamn
Kumlinge Gästhamn	www.kumlingestugor.com/
Mariehamns Seglarförening	www.gasthamn.ax
Rödhamn Gästhamn	www.segel.ax/hamnar/rodhamn
Seglinge Gästhamn	www.seglinge.ax/index.php/sv/seglingehamnen
Käringsunds Gästhamn	www.karingsundsgasthamn.ax
Vargata Wikens Wänner r.f.	www.facebook.com/vargatabrygga
Enklinge Gästhamn	www.enklinge.se/web/gasthamnen/

PARTNER 2, VALDEMARSVIKS KOMMUN, SVERIGE

Fyrudden Gästhamn	www.fyrudden.se/hamn
Uvmarö Gästhamn	www.uvmarohamn.se
Burgsvik Gästhamn	www.gotland.net/plats/burgsviks-gasthamn

PARTNER 3, ÖSTHAMMAR KOMUN, SVERIGE / www.smartmarina.se

Öregrund Gästhamn	www.oregrundsbatklubb.se/hamnar/oregrund
Grisslehamn Gästhamn	www.grisslehamnsmarina.se
Djurönäset Gästhamn	www.djuronaset.com
Rindö Gästhamn	www.rindohamn.se

PARTNER 4, SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN i STOCKHOLMS LÄN SVERIGE

Fejan	www.skargardsstiftelsen.se/omrade/fejan

PARTNER 5, NOVIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, FINLAND

Baggö Marina	www.baggomarina.com
Brännskär Gästhamn	www.brannskar.fi
Farmors Café	www.farmorscafe.fi
Kirjais Bybutik & Marina	www.facebook.com/KirjaisBybutikMarina
Lillbacka Gård	www.lillbackagard.net
Skärgårdsc. Korpoström	www.skargardscentrum.fi/hamn
Stenskär Stugor & Fisk	www.stenskar.fi/sv/gaestbrygga
Bärösund Gästhamn	www.ravintola-scola.fi

PARTNER 6, HIIU KOMMUN, ESTLAND

Kärdla Marina	www.kardlamarina.ee
Soela Sadam	www.soelasadam.ee
Orjaku Sadam	www.orjaku.ee/sadam
Roograhu Sadam	www.roograhu.ee

SMART marina SE • AX • FIN • EST

Interreg Central Baltic

European Union
European Regional Development Fund